

ZENTA és VIDÉKE

HELYI ÉS VIDÉKI KÖZÉRDEKŰ HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztői helyiség:
Kigyó utca, 262 szám; hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők
Kéziratok nem adatnak vissza.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt
Egyes szám ára 10 kr
Hirdetési díjak: Egész oldal 20 frt. — Fél oldal 10 frt
50 kr — Negyed oldal 5 frt 50 kr
Bélyégdíj minden hirdetés után 30 kr.

Kiadói hivatal:
Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová a előfizetéske és hirdetések intézendők és ezek díjai fizetendők
NYILTÉR PETIT SORA 15 KRAJCAR.

Társadalom és magyar cultura.

Van a magyar társadalomban egy igen nemes és eléggé nem is dicsérhető nesus, melynek jelenségei és tényeivel újabb időben is igen gyakran találkozunk. Értjük: a kulturai czélokra tett adományozásokat egyesek részéről.

Nem is szólva most a Magyarországon levő roppant számu jótékony és közmívelődési egyesületekről, melyek czéljainak előmozdítására milliókat és milliókat adakozott össze a társadalom, ezuttal csak olyan adakozásokról kívánunk megemlékezni, melyek az egyesületi kereteken és kötelékeken kívül történnek. Ezeknek száma és összege is igen jelentékenyre rug évenként. A ki nemcsak a kinevezések kedvéért kíséri figyelemmel a hivatalos lapot, bizonynyal észrevette, hogy az első, a ki ilyen adakozásokra leggyakrabban jár elől jó példával, maga „a legelső magyar ember: a király.“

Az elemi csapások által sujtottaknak juttatott királyi segedelmén kívül mindigre találkozunk a templomi czélu adakozások mellett iskolai czélu segélyösszegekkel is, melyek a király magánpénztárából folyósítatnak. Számokban kifejezhetlen eme fejedelmi bőkezűség, erkölcsi, humanisticus és kulturai hatása, mely a trónról majdnem folytonosan gyakoroltatik.

És ugyancsak a hivatalos lapban igen

gyakran olvashatni, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter hol x-nek, hol y-nak majd azért, hogy óvodának, vagy népiskolának telket, vagy építő-anyagot adott; majd azért hogy óvodát, vagy népiskolát fölszerelt s az óvónót, vagy tanítót tiszteletes díjazásban részesíté stb. — „köszönetét,“ „elismerését,“ „elismerő köszönetét“ fejezi ki. Az ilyen adakozásokat ezután a közoktatásügyi miniszter fel fogja venni az országgyűléshez intézett évi jelentésében, melynek eme része méltán fog „arany könyv“-nek neveztetni. Nagyon is érdemes, hogy azok nevei — adományikkal együtt — kik ily módon a magyar faj kulturai és nemzeti érdekeinek áldozatkészségükkel igen jó szolgálatokat tesznek, hivatalosan is az országgyűlés tudomására hozassanak.

Alig telik el nap, hogy a sajtóban elszórva ilyen czélu adakozásokról hirt hozó közleményekkel ne találkoznánk. Legutóbb olvasók, hogy egy kulai birtokos, nem is valami hangzatos magyar nevű ember, Gvosgyák, 170,000 frtos alapítványt tett, szegénysorsu és hozzá még első sorban olyan felekezethez tartozó gyermekek iskoláztatására, melynek hivei közt csak igen csekély számmal találhatók magyarok. És kiköti az alapító, hogy a segélyezett hazai, nép-, közép- és felső iskolákban nyerjék műveltségüket. Nem szükséges fejtegetni, mily jelentékeny emeltyűi az ilyen

alapítványok a közmívelődéssel együtt a magyarosodásnak is. Csak azt tesszük hozzá, hogy Gvosgyák neve méltán sorakozik a gróf Kun Kocsárdok, Röck Szilárdok és Semsey Andorokhoz, kik nagyszabásu alapítványokkal tették nevüket országszerte ismertté és köztisztelet tárgyává.

Majd meg azt olvassuk, hogy a szabolcsi főispán Mária Valéria főhercegnő egybekelése alkalmából ezer forintos alapítványt tett — a legkiválóbb tanító jutalmazására. — A mily szép és magasztos az alkalom, mely ez alapítványt szülte, ép oly nemes és helyes a czél is, melyre az tétetik: az érdemes tanító jutalmazása. Mert nagy factor ám, a magyar nemzet élete- és fejlődésében a néptanító, kiváltképpen pedig köröskörül az ország szélein és végein, mintegy 30—35 vármegye területén.

Igen, a néptanító építgeti ki, reconstruálja a nemzetet északon és délen, keleten és nyugaton, mindenütt, a szélrózsa minden irányában.

Ugyanazért: Egy szóval, a ki ovodai és **népiskolai** czélokra, avagy a tanítók jutalmazására, — elismerésül a multa és buzdításul a jövőre nézve, — áldozatokat hoz, a lehető legjobb szolgálatokat teszi a nemzet faji és kulturai érdekeinek.

Szathmáry György.

TÁRCZA.

A z e s e r n y ő.

— Humoreszk. —

(Vége.)

De az igazság kedvéért konstatálnunk kell, hogy ezuttal maga Emilia kisasszony is hosszú képet vágott, mert a mint utána akart tekinteni előbbi furcsa vendégének, egy ijesztő magas természetű, izléstelenül és idegenszerűen öltözött embert látott ajtaja felé közeledni.

— Mennybéli szalmazsák! Hát ez mi az Isten csudája!?

Biz' az nem kisebb személyiség volt, mint egy valóságos angol lord, kit inasa nyomban követett.

— God morning!

— Jó reggelt! — Fogadá a köszöntést Emilia.

— Ön az az elveszett leány?

— Elveszett leány? Nanu!

— Az az hogy, akarám mondani, az a leány, a kinek az esernyője elveszett?

— Igen, én vagyok. Mit kíván tőlem?

— Az esernyőjét jöttem kézhez adni. Mert valék oly szerencsés azt megtalálhatni.

— Igen? Azért ne bizza el magát valami nagyon, mert lássa többen is valának ép' olyan szerencsések azt megtalálhatni. Tessék csak oda nézni arra az esernyő gyűjteményre! Együttal ki

kell jelentenem tisztelt uram, hogy ön az én esernyőmet nem találta meg.

— John! — kiáltott a lord mögötte álló inasához, a nélkül, hogy hátra fordulna.

— Mylord?

— Találtuk az esernyőt?

— Yes Sir!

— Az nem igaz! — vágott közbe Trillerini kisasszony.

— John! Add becsületszavadat, hogy igaz, — parancsolá a lord.

— Becsületszavamat adom, hogy igaz! — felelt az gépiesen.

— No haljla, a maguk angol becsületszavára ennyit sem adok — ni!

— Nem tesz semmit. Ez esernyőnek azért az önének kell lenni!

— Ha, ha, ha! Kell? Ugyan miért, ha szabad kérdezem?

— Mert én szeretem önt.

— Nagyszerű! Egyéb oka nincs!

— O yes!

— Nos?

— Mert én nőül veszem önt!

— Hohó! Csendesen uram. S miért akar épen engem nőül venni?

— Mert nagyon ostoba vagyok.

— Ej, ha! Köszönöm szépen.

— Pardon! Akartam mondani, beláttam hogy nagyon ostoba vagyok egyedül élni és unatkozni, mikor másképen is élhetnék. Miért is egy kis szivességre kérem fel önt: legyen feleségem,

— Nem rossz! Ha, ha, ha! És ön egy kis szivességnak nevezi ezt?

— O yes. Azután egy másikra is kérem együttal, jöjjön el ma este velem az álarczos bálba.

— Hogy is ne! De mondja csak, olyan nagy barátja ön az álarczás báloknak?

— O no!

— Tehát más kedvéért menne oda?

— O no.

— Vagy a maszkokat szereti tanulmányozni?

— O no.

— Hát talán velem akarna ott táncolni?

— O yes.

— Minden táncot?

— O yes.

— Miért akar minden táncot velem táncolni?

— Mert az orvosom azt mondta, izzadásra van szükségem.

— Akkor igyék kérem egy liter bodzateát és melegítő palackokat rakjon az ágyába.

— John!

— Milord?

— Inni fogsz egy liter bodzateát, melegítő palackokat raksz ágyadba és — izzadsz!

— Yes Sir!

Emilia megint elnevette magát, majd a lord felé fordulva gunyos hangon kérdé:

— Különböben nincs egyéb baja uram?

— O yes.

Szappanbuborékok.

Szépek, nagyon szépek a szappanbuborékok, de hát csak a gyermekek szokták a magasba eregetni. S ha a szappanbuborékok egymásután szét pattannak, csak a gyermekeknek van kedvük és idejük egymásután új meg új szappanbuborékoknak adni létet. Vagy talán az ember csak nagy gyermek s az egész világtörténelem nem egyéb, mint fényes szappanbuborékok eregetése? Ideje, hogy a szétfosló, haszontalan illuzióktól szabaduljon a világ, ideje, hogy a gyermekkor tűnő buborékjai egyszer s mindenkorra eltűnjenek.

Egy ily szappanbuborék, ily illuzió, hogy a nő a fejlődés magas fokára jutva, a nő a társadalomban, az államban egyrangú tényezőnek elfogadva, valaha is a férfival egyenrangú fel lesz. Vannak nemeslelkű idealisták, kik az egész világot az ő eszméik színében látják, s kik egyre azt hangoztatják: „Igaz ugyan, hogy a nő, mint-hogy előle a szabad fejlődés utait elzárták, ma még nem áll, nem is állhat azon a színvonalon, mint a férfi, de nyissuk meg előtte a szabad fejlődés útait és csakhamar odaemelkedik, a hová a férfi évezredes fejlődés útján emelkedett.”

Bizonyára szép és nemes intenció vezet azokat, kik így nyilatkoznak a nők haladásáról, de a szomorú valóság azt mutatja, azt mondja, hogy az ily remények, ábrándok, csak szappanbuborékok. Szépek, csillogók, de a valóság egy kis fuvalma szét pattantja valamennyit. Csak nagyon fiatalos elme hiheti, hogy a női nem, bár teljes egyenjogúságot nyer is, valaha oly színvonalra emelkedhetik, melyen szellemi nagyság, érett világnézet, kritikai erő, művészi, tudományos alkotó képesség, képzelet, ihlet, tapasztalat, fizikai erő stb. stb. tekintetében a férfi nemet csak meg is közelítheti.

Pedig vannak modern írók, kik dőre illuzióknak élve, remélik és hiszik, hogy az emberiség fejlődésében bekövetkezik majd a kor, melyben a két nem közt helyre áll az „egyensúly.”

Sohasem volt hálás szerepük azoknak, kik a szappanbuborékok szétoszlását kivánták, de ezért mégsem rettenünk vissza becses lapjuk nőolvasóinak némi haragjától sem és őszintén lelepleztelenül elmondjuk mondani valónkat. Igenis kimondjuk, bár ön t. szerkesztő ur kiátkoz s bár a bájos olvasónők indignációval teszik le a lapot, kimondják nagy elszántsággal, hogy a női nem hivatása nem más, mint az, hogy a férfi nem ki ne haljon. Vagyis más szóval ez emberiség tulajdon képeni alkotó eleme a férfi, míg a nő, bár

— Beteg talán?

— O no.

— Hát mi baja?

— Éhes vagyok. Az egész várost összejártam már s nem bírtam ehető beafsteakot kapni. Mind meg volt sütvé!

— Várjon csak. E tekintetben is szolgálhatok jó tanácsal önnek. Volt már „az két kék bakokhol” czimzett vendéglőben.

— O no.

— Tehát menjen oda Fogadom, ott olyan beafsteakot fog kapni, a melyet még a szép apja sem evett Anglia kellős közepében . . .

— Köszönet! Ezer köszönet kisasszony! És most meg fog bocsátani . . . Rohanok, szaladok. God morning!

— Volt szerencsém!

És a jó angol nem tréfált. Egyszerre megfeledkezve feleségről és házasságról ugyancsak loholni kezdett. A szegény John pedig utána.

Az esernyőket Trillerini kisasszony csakugyan kisorsolta masnap a szegények javára. Többnyire azok nyerték meg a kik hozták.

A helyi lapok hosszú hasábkot írtak a művésznő jótékonyágáról, nemes szívééről. Ekkent egyszerre a város legnépszerűbb, legünnepeltebb alakjává lett.

Megkerült még saját esernyője is. Személyesen hozta el, a kinél ott felejtette. De hogy ki volt ez, azt már nem áruljuk el. Meg megaprehendálna ránk Emilia kisasszony . . .

BACSÓ FERENCZ.

ugyanily származásu, csak a világtrend amaz eszköze, mely gondoskodik, hogy az emberiség tulajdonképeni alkotó eleme az idők végeig létezék.

Ha tehát azt mondjuk: A nő célja férfi; egyuttal kimondjuk, hogy a nő inferioritásában levő lény.

Minden lényt leges-legfőképen élethivatása idomítja és alakítja. A nevelés minden praktikája, a társadalmi rend minden szervezése nem képes valakit léthivatásától elterelni. Mint nem sikerülhet a világ minden kertészének almafán diót teremni, ugy nem sikerülhet sem mesterkedéssel és furfanggal az emberiség egy felét tulajdonképeni hivatásával elenkező irányban ugy nevelni, hogy oly magaslatra emelkedjék, amelybe az emberiség zöme jutott.

Igazi nagy művész, nagy tudós nem lessz soha nő, mert a művészet, tudomány éltető levegője a szabadság. A nő pedig nem szabad lény még ha emancipáltak is, mert az emancipáció legfényesebb korában is bár merre menne, mindenütt egyedül kellemetlenségeknek lenne kitéve, mindenütt oly kísérőre lenne szüksége, ki megoltalmazza érzéki vágyakkal bíró férfiak elől. Oly szabad semmi esetre nem lesz soha a nő, a milyen a férfi.

S oly tapasztalatokat sohasem fog tenni a legemancipáltabb nő, a minőket férfi tesz. Mert míg a férfi leszálhat a társadalom legromlottabb rétegeibe, annélkül hogy lelke megromlanék; a nő ha egyszer ily alantós körbe jutott, nem emelkedik fel többé tiszta lélekkel.

A tapasztalatok szük köre, egyoldalúsága — s a legemancipáltabb korban sem fog egy tisztes nő annyit tapasztalhatni, mint egy tisztes férfi — eredményezi, hogy a nők gondolkodása nem oly méla, nem oly alapos, a nők kritikája nem oly erős és éles, a nők képzelete nem oly dus és hatalmas.

Hogy is hihetjük, hogy egy oly lény nagyot alkotasson valaha, mely maga nem áll a nagyság fokán? Igen, képzelünk amolyan „pót-tulajdonokat”, melyek a nagyságot helyettesítik s melyeket a nők megszerezhetnek. Így a gazdag élettapasztalatok helyett szerezhetnek sok hasznos, gyakorlati tájékoztatást. Szabadok nem lehetnek ugyan, de lehetnek — ha emancipáltak — szabadosok. Mély kritikával nem bírhatnak, — csipkedhetnek szellemességgel.

Szándékossan beszélünk művészetéről és tudományról, mert a férfi s a női nemet ott akartuk összehasonlítani, hol az emberi szellem legmagassabb szférája van s ott akartuk megmutatni, hogy dőre képzelgés szappanbuborék az a hit, mintha a nő valaha oly magasra emelkedhetnék, a melyen a teremtés ura áll.

Hisz igaz, hogy vannak buta férfiak és vannak fölöttébb nagy számmal nagyon okos nők s igaz az is, hogy egy okos nő ezerszer jobb művet alkothat, mint egy buta férfi, de ha e két nemet egymással összemérni akarjuk, vegyük mindegyik nem legszeniálisabb egyéneit s azokat hasonlítsuk össze s akkor látjuk csak, mily szappanbuborék, mily illuzió az, a mit némely idealista rajongó elérni remél.

X. Y.

E nagyérdékű cikket közöljük, bár épen az ellenkező nézetet vagyunk s egyetlen sorát sem írhatjuk alá. Közöljük nemcsak az író iránti tekintetből hanem azért is, mert egy sokak által vallott felfogást tükrözött vissza hiven és érdekesen. Különben meggyőződésünk, hogy egyetlen lap sem zárkozhatik el semmi eszmei felfogás elől, mely irodalmi színvonalon áll.

A szerkesztő.

Vidéki levelezés.

Folyó hó 18-án Ő felségének dicsőségesen uralkodó I. Ferencz József apostoli királyunknak születés napját szépen megünnepelte Martonos községe is. Már kora hajnalban ágyu dörgések rázták föl a lakosságot, figyelmeztetve a nagy napra. Reggeli 7 órakor tartatott a rom. katolikus templomban a hálaadó isteni tisztelet, melyen nemcsak a községi tisztviselők hanem egyéb közönség is oly szép számmal jelent meg, mint ünnepen szokott. Ott volt Király István esküdttel élén az összes elöljáróság, a lelkészek és tanítók.

— A gör. keleti templomban d. e. 11 órakor hasonló pompával szintén isteni tisztelet tartatott, melyen a tisztviselői kar is megjelent.

Legelől kellett volna azonban említenem azon községünkben nevezetes eseményt, mely ugyancsak Szt. István napján a rom. kath. plebánián folyt le, a mely alkalommal főtisztelendő H a b r a m I s t v á n martonosi nyug. plebános ur áldozásának 50 ik évfordulóját — egészen csendben, minden különös pompa és előleges értesítés nélkül — ünnepelte. Arany miséjét is egészen közönséges szertartással, mint egyéb napokon, a mellék oltárnál mondotta el.

Délben a plebánián 15 terítékű ebéd adott, a mely alkalomra meghívtak azonban előre nem értesítettek az ünnepély fontosságáról. A harmadik fogásnál azonban felállt főtisztelendő H a b r a m I s t v á n nyug. plebános ur és meghatott hangon szép beszédben tudtára adta a jelenlevőknek, hogy miért s minek az emlékére tartatott a közebed. Beszédjének végeztével pedig reverendájából egy takp. könyvecskét huzván ki, azt e szavakkal „Áldozásigom 50 éves jubileuma emlékére 600 frtot adok át plebános urnak oly czébből, hogy annak évi kamatai a község szegényeinek segélyezésére fordíttassék, — míg 150 frtot pedig a czébből, hogy abból a rozszant állapotban levő kálváriánk kijavíttassék.” — ft. H a b r a m J á n o s plebános urnak átnyujtotta. — A néma meghatottság vett erőt a szíveken, s az ajk nem volt képes a jelen voltak érzelmeit tolmácsolni; a néma csend közepette azonban feláll H a b r a m J á n o s plebános ur és meleg hangon lelkesült szavakban mint egyházi férfi, s mint testvér üdvözölte az ünnepeltet, adományáért a fölsegélyzendők hálaakönyeit ajánlván fel köszönetül. Utánna H o o s B é l a jegyző a község nevében mondott köszönetet a nemes alapítványért, mit tisztelendő B u s J a k a b segédlelkész szívből fakadó szép beszédje követett; — utolsónak B a j z á k K á r o l y tanító szözlött éltetvén az ünnepeltet, kifejtvén azt „Ki a szegénynek ad, az az égbe ad!”

A nemesen gondolkozó emberbarátot főtiszt. H a b r a m I s t v á n nyug. plebános urat 50 éves jubileuma alkalmával Martonos községének minden lakója szívből üdvözli s nagylelkű adományáért midőn köszönetet mond kívánja, hogy tartsa meg őt az ég a jól érdemelt nyugalomban az emberi kor legvégsőbb határáig.

K . . . y.

Helyi és vidéki hírek.

— A király születésnapja. Ő Felsége a király születése napján, f. hó 18-án mindhárom felekezeti templomban ünnepélyes isteni tisztelet tartatott, — mely alkalommal a rom. kath. templomban offeratoriumra Szt. Gyuláné urnő és Árvay Mathild kisasszony is énekeltek. A misén főtisztelendő Appel Ede plebános ur távollétében Ns. Virágh István kalocsai tanítónő-képző intézeti tanár ur celebrált. — Jelen volt a városi tisztikar, a kir. járásbíró, a szolgabíró, a gymn. tanári kar és a tanítói testület. A g. keleti templomban 10 órakor kezdődött az isteni tisztelet, míg az izraelita templomban 11 órakor, hol is Pollák Fülöp ó-becsei rabbi tartott igen szép és hatásos szónoklatot. A nap folyamán egyébiránt az összes középületeket nemzeti színű lobogók diszítették.

— Képviseleti testületünk figyelembe. Abrudbányán a belügyminiszter ama megokolással, hogy a képviselők eddig tanúsított magatartása a város jellétét, sőt az állam érdekeit nagy mértékben veszélyezteti, a képviselőtestület felosztását elrendelte s annak teendőit és jogait, a törvényes fentartásokkal, a vármegye alispánjára ruházta az újképviselet megalkotásáig. A felosztásnak tulajdonképeni oka az, hogy a város képviselőtestülete és a megye között meglehetősen éles differenciák merültek fel a város vagyoni kérdései megoldásának módjait illetőleg. A felosztást a megye közgyűlése indítványozta. Az 1886-iki községi törvény megalkotása óta ez az első eset, hogy a miniszter él a képviselőtestület felosztására adott jogával.

— A „Zentai Gazdakör” szent-istvánnapi táncvigalma alkalmával felülfizettek: A zentai gőzfűrészmalom, Mester, Lajos, Lukácsévits Ignác, Lukácsévits István, Branovacsy Milos, Tolmácsy Márton, Jankovits József és Flesch Gáspár 1—1 frtot Tóth Ádám Péter 80 krt — Barkóczy Izso 50 krt. Deusch Lajos, Polyák Ferencz, és Bárány Illés 20—20 krt, összesen 9 frt 90 krt. — Fogadják a tisztelt adományozó urak a „Zentai Gazdakör” elnökségének ezutoni köszönetnyilvánítását.

— Beiratások a gymnasiumban. A gymnasiumi beiratások s egyéb tanéveleji teen-

dők ideje és sorrendje a következő: Augusztus 29-én, 30-án és 31-én délelőtt 9 órától 12-ig beiratások mind a négy osztályban; 29-én és 30-án délután 2 órától 4-ig javító vizsgálatok. Szept. 1-én ünnepélyes „Veni Sancte”; utána osztály rendezés és a helybeli szegény tanulók közt ingyenes tankönyvek kiosztása. 2-án reggel 8 órakor rendezés, előadás. Azon tanulók, kik először lépnek intézetünkbe, tartoznak keresztelő levelet, illetve hitelési bizonyítványt hozni. Azok, kik a törvény értelmében oltásra, esetleg újra oltásra kötelezettek, oltási bizonyítványt is kötelesek felmutatni. Mivel az első osztályba csak 60 tanuló vehető fel, a helybeli szülők első osztályba lépő gyermekeiket aug. 29-én és 30-án okvetlen beírassák, hogy 31-én a vidékiek igényeinek is eleget tehesünk. Aug. 29-én és 30-án az első osztályba vidékiek nem vétetnek fel, legfőképpen előjegyezteknek. A tanulók a beiratásnál — bármely osztályba lépjenek — szülőik, vagy ezeknek helyettesei kíséretében tartoznak megjelenni a múlt évi bizonyítványuk felmutatandó. Vidéki szülők saját érdekükben cselekszenek, ha gyermekeik elhelyezését illetőleg az igazgatóság tanácsát kikérik. Zentán, 1890. évi augusztus 22.

A z i g a z g a t ó s á g.

— T u z. F. hó 21-én csütörtökön d. u. 3 órakor tűzjelzés riasztotta meg a lakosságot. Flesch József városi udvari épületének tetőzete gyuladt ki, melyet a helyszínen rögtön megjelenő tűzoltóknak, a nélkül, hogy az nagyobb mérvet öltethetett volna, sikerült eloltani.

— Ö n g y i l k o s b o r b é l y. Velenity Vladimír borbély vásár hetfőjén, f. hó 18-án a vásárról berugott állapotában kocsin hozatta magát haza felé; a „Magyar király” szálloda előtt azonban egyet gondolt, leugrott a kocsirol és egyenesen a Tiszának tartott. Anyósa roszat sejtve utána sietett, de mire utolérte volna, a hid karfájáról, óriási magasságból a Tiszába ugrott hol nyomtalanul eltűnt.

— H y m e n. Ormos Kálmán községi bírósága „Z. K.” volt szerkesztője f. é. szeptember hó 7-én délután 5 órakor esküszik örök hűséget Obláth Ilona kisaszonynak Ó-Becsén. Felhőtlen boldogságot kívánunk az új párnak. F i g u r a M á r t o n z e n t a i k i r. p o s t a é s t á v i r d a t i s z t a n g u s z t u s h ó 10-én Budapesten eljegyezte nehaj Váczy József kir. telekönyvvezető kedves és művelt leányát Viktória kisaszonyt Kassáról. Az ég áldja meg frigyüket.

— L ő g y a k o r l a t a T i s z á n. A „Lajtha” hadigőzös ez évi lögyakorlatát a Tiszán f. hó 21-én nálunk tartotta meg, a mely érdekességénél és látványosságánál fogva igen nagy számú közönséget csalt ki úgy a délelőtti, de legkivált az esti 10 órakor tartott lögyakorlatra, mely mindenkit bámulatra ragadt.

— K i m i n t v e t, u g y a r a t. Horváth Gyula, ki ez év tavaszán képviselő testületünk által városi II-od számúvevőnek megválasztott, f. hó 17-én érkezett belügyminiszteri rendeletre állásából sikkasztás miatt véglegesen elbocsátott.

Melyik főztele jobban a másikat! Városunkban kevés ember hord magával gyufát, vagy ha hord is, sokkal kényelmesebbnek találja a más szivarjáról rágyújtani, mint zsebeiből a gyufát előkotorani. „Szabad kérem egy kis tüzet?” E megszólítást ép oly gyakran lehet hallani az utcán mint a köszönéseket: „jó napot! vagy alázatos szolgálja!” A legtöbb ember szó nélkül, sőt gépileg gyújtja oda a kért „kis tüzet”-et mert hiszen a következő perczben ő is rászorulhat a más tűzére. Akadnak azonban néha oly ideges emberek, kik az is bosszant, hogy e rágyújtani óhajító embertárs mért állítja meg épen őtet, mikor előtte, utána és körülötte még annyi más pöfékelő jár. Egy ily ideges urat szólított meg véletlenül tegnap az utcán egy vele szemben jövő másik ur s a következő jelenet játszódott le: „Szabad kérem egy kis tüzet?” Az ideges ur megáll, haragosan végig néz a megszólított, nagy füst-felhőt fúj szeme közé s szivarját még jobban fogja közé szorítva, zsebébe nyúl s szó nélkül nyújt át — egy csomag gyufát. A másik egy pillanatra sőtve érezte magát s úgy látszott, mintha azon tanakodnék, hogy a gyufa csomagot a földhöz vágja-e, vagy az előtte gunyosan füstölő urhoz. De a következő pillanatban ő is a zsebébe nyúlt s az idegen ur kezébe hirtelen — krajczárt nyomva, a gyufával elsietett.

— R a b l ó b a n d a g a r á z d á l k o d i k a s z e n t t a m á s i h a t á r b a n. Ugy látszik, az újvidéki fegyverházból megszökött öt madár lappang ott és űzi a rablás mesterségét. A napokban egy éjjel Mudrinszky szenttamási szállására törtek be, ott egész kényelmesen bozzálhattak a kezük ügyébe akadt élelmi szerek elfogyasztásához; találtak főtt sonkát, azt jóízűen elköltötték ittak rá néhány pohár bort s aztán összedek mindent, amit csak elvinni lehetett. A csendőrség és községi rendőrség nyomozza a betyárokat, kik Mudrinszky szállásán az éjjel egyedül volt leány állítása szerint négyen öten lehettek, de még nem csípték őket el. Valószínű, hogy most is a szenttamási vagy a becei határban lappanganak; az is valószínű, hogy az

Ujvidékről megszökött rabok a határt most bizonytalanná tevő rablók. Van köztük egy szenttamási meg egy becei híres bicskás.

— T a n i t ó v á l a s z t á s. Ó-Becsén Ft. Matoss János szenttamási esperes-plebános elnöksége alatt f. hó 16-án délelőtt tartotta meg az ó-becei róm. kath. iskolaszék a tanítválasztó-gyűlést. Matoss esperes ur emelkedett szellemű beszédben kötötte szívére az iskolaszék tagjainak a tanítválasztás fontosságát, arra kérve őket, hogy a legjobbat, a legmértőbbet válassza meg. 13 folyamodó jelentkezett a két állásra. A városi állásra a tanítónak is kitűnően képesített és mint zenész is kiváló ismeretekkel bíró Révfy Géza, adai helyettes tanító választott meg egyhangulag, a szállási állásra pedig szintén egyhangulag Gubanits Ferencz lett megválasztva.

— I z g a t ó l u t e r á n u s p a p. Kiszács községben Stelczér Frigyes evangélikus lelkész a napokban, izgatás miatt hatósági rendeletre letartoztatta a csendőrség, s mint veszedelmes izgatott és felbujtót szuronyok között kísérte be Kiszácsról Ujvidékre.

— T a n i t ó v á l a s z t á s l e z Ó - K a n i z s á n f. hó 27-én, szerdán, a mely alkalommal egy városi és egy tanyai tanítói állás választás utján lesz betöltendő a hitközségi iskolaszék által.

— K ö r ö m - é s z á j f á j á s ü t ö t t k i a z ó - b e c e i m a r h á k k ö z ö t t. A kellő óvintézkedések a hatóság részéről megtétettek.

— T a n i t ó - g y ű l é s Ó - K a n i z s á n. A bács-tiszavideki róm. katolikus tanító egyesület ez évi rendes közgyűlést f. hó 26-án kedden Ó-Kanizsán tartja meg, a melyen főtisztelendő Appel Ede zentai plebános ur fog elnökölni.

— K i t e t t g y e r m e k. Ó-Becsén szerdán este Gy. Milán borbély lakásának nyitott ablakán egy bepólyázott 3 hetes fiú gyermeket tettek be. A gyermeket másnap a község kiadta dajkaságba, s meg indította a nyomozást a lelkifelen anyá föltalására.

V e g y e s e k.

— M a n k ó k k i á l l í t á s a. Pöstyénből írják lapunknak, hogy az ottani fürdővendégek körében mozgalom indult meg oly állandó kiállítás létesítése érdekében, a minő bizonyára még sehol sincs a világon. Ez mankók kiállítása lenne, melybe összegyűjtetnének a pöstyényi fürdőben meggyógyult betegek eldobált mankói. — Főlemeljük egyúttal, hogy Pöstyényben a parkban vasárnap egy új szobrot lepleztek le, melyet egy lengyel polgár, Ceglécki Mátyás emelt saját költségén, fölgógyulása fölötti örömeiben.

— M i l y e n a z e l s ő c s ó k ? Erre vonatkozólag egy mulatságzadbeli szerelmes hölgy naplójában, melyet egy könyvtár régi pergamentjai közt fedeztek föl, a következő fölvilágítás olvasható. „A mult héten csókolt meg először a bátor daliás levante: Miként ha méz, otkolony és pezsgővel felt kádba, rózsák között usztam volna, mintha gyémánt lábakon, valami édes bicsérgés fut vala keresztül minden idegemen, gondolák, melyen angyalok ülnek, uszkáltak volna erőmben és mintha egész testemet delejes szivárvány árasztotta volna el.

— F u r c s a n e v ű u r a k. kerültek össze K. városában egy törvényszéki tárgyaláson: Elnök volt P i n t y ő k e, szavazó bírák Madár és F a r k a s, ügyész S z a r v a s, Védőügyvéd C s i r k e, a jegyző Bagoly, a vádlott pedig R ó k a. — Az aztán nem tartozik ide, hogy R ó k á t becstűk-e vagy sem.

— C s ö k ö n y ö s l o v a k m e g i n d í t á s a. Tudjuk, hogy a lovakat ha megcsökönnyösödnek, sokszor az ostar sem indítja meg. Az ilyen lovak figyelmét tehát másra kell terelni, hogy csökönnyösöggüket elfelejtsék. Legegyszerűbb és mindig közel levő szerrel lehet ezt tenni, azzal ugyanis, hogy egy marok földet dugunk a ló szájába. Mig a földet eltávolítani igyekszik, megfélekedzik csökönnyöségéről s ekkor könnyen meg lehet indítani. Ha ez sem használ, akkor a következő szert alkalmazzuk. Miután a ló felszerszámoztatott a koci hátuljához szintén fognak egy lovat, mely jól húz s ezt elincitjük. Az előbbfoglalt csökönnyös ló, hogy bátrálni ne kelljen, minden erejét megfeszíti, hogy helyén maradjon s végre húzni kezd s elindul.

Irodalom.

— M i n e k t a r t s u n k d i v a t l a p o t ? Hiszen a „Képes Családi Lapok” „Nő a házban” című mellékletén a divatlevelek és divatképek, a divat minden mozzanatáról, minden újabb tüneményéről hűségesen értesítenek, s azonkívül közleményei a magyar családok háztartásának, gazdaságának minden ágát szakszertien tárgyalják. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadó hivatal (Budapesten, nagy korona-utca 20.

sz.) melyhez az előfizetések legégszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg: Más világ. (Regény. Folytatás.) Nagyvárady Mirától. — Miért? (Költmény.) Lévy Mihálytól. — A szemüveg: (Felolvasatott a „Természettudományi Társulat” estélyén. Csapodi Istvántól. (Folytatás.) — Alkonyfény. (Elbeszélés. Folytatás.) Kosovitz Rezsőtől. — Szerelmi dalok. (Költmény.) Kőszeghy Gézától. — Az égbolt színe és a szivárvány. (T-K. Ráth Arnoldtól.) — Idyll a háborúk alatt. (François Copée regénye. Fordította: Molnár Gyula Folytatás.) — Mindenféle. A hét fűkre. (Csevegés.) Mefisztóttól. — Képeinkhez. Irodalom és művészet. Nyári lövőversenyek. (A Szent-Istvádi.) Hymen, Képeink: Ez is hős? — Az anapuri zárda. — Az agg vigasza. Regény-melléklet: Igaz szerelem: (Eredeti regény.) Irta Miskolczy Henrik. (65—80. oldalig.)

— U j l a p. „Bajai Hírlap” czímen dr. Lemberger Armin ügyvéd szerkesztése mellett új hetilap fog megindulni Baján. Főmunkatársa Stern Adolf kir. járásbírósi joggyakornok, kiadója Nánay Lajos nyomdatulajdonos lesz.

— D i v a t l a p o k k a l v e r s e n y e z n e k m a n a p s á g ö s s e s s z e p i r o d a l m i u j s á g i a n k; arcképek, aktuális rajzok és más, nem irodalmi fegyverek segítségével igyekeznek hódítani. A „Magyar Szemle” ugyszólván az egyedüli kivétel, mely minden egyéb eszközt mellőzve, tisztán csak szépirodalmi és kritikai tartalmának súlyával és gazdagságával kíván hatni. Valóban örvendetes tehát, hogy a magasabb céllokért hevülő „Magyar Szemle” rövid idő alatt oly rendkívül elterjedt az országban. Az igaz különben, hogy becses, nagyértékű cikkei mellett ad a „Magyar Szemle” annyi és oly sokféle szórakoztató olvasmányt is, hogy mint érdekesítő hetilap szintén kielégítheti a legkényesebb igényeket is. Mutatószámokat a „Magyar Szemle”-ből bárkinek örömet küld a lap kiadóhivatala (Budapest, VI. ker. új-utca 14). A legőszintebben ajánljuk e kitűnő lapot olvasóink figyelmébe.

Szerkesztői nyílt posta.

K y. Martonos. A jövő számban válaszolunk dolgozatára vonatkozólag.

Nyíltér. *)

NYILATKOZAT.

A „Zenta és Vidéke” legutóbbi számában megjelent és ránk vonatkoztatott közleményt illetőleg, következő a megjegyzésünk. Az önk. tűzoltó-egyesület 12—15 év előtt azt a jegyzőkönyvi határozatot hozta, hogy alapító tagot is a tűzoltó zenekar csakis családja által fizetendő 15 frtért kísér az örök nyugalom helyére. Ezt a határozatot a tisztikar Zsarkó elhalálása alkalmából hatályon kívül helyezte. A tűzoltó tisztikar csak akkor rendelkezhetnék velünk, ha bennünket fizetne. Nekünk a zenélés kenyérkeresetünk; mi valakit megfizethetünk azzal, hogy ingyen kikísérjük, de éppen ennek fogalmából folyólag azt tőlünk senki el nem várhatja, sőt senki nem parancsolhatja. Ha a sértő közlemény netán a tisztikar köréből származnék, akkor csak annyit jegyzünk meg, miszerint nobilis emberek 16 évi szolgálat után nyugdíj helyett rágalommal nem szoktak fizetni.

A Neider Keresztély-féle első fuvó-zenekar tagjai.

* E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelőséget.

Felelős szerkesztő: HARSÁNYI JÁNOS.

Kiadólaptulajdonos: SCHVARCZ SÁNDOR.

Hirdetések.

Kereset
Egy bankintézet keres mindenütt egyéneket, törvényileg engedélyezett sorsjegyek reszletfizetés melletti eladásra. Igen előnyös jutalék feltételek.
Ajánlatok B. J. jegy alatt
GOLDBERGER A. V. hirdetési irodájához, Budapest, vaczi-utca 9. sz. — intézendők.

